

Librarian of Congress
Washington, D. C.

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

VESTI IZ SLOVENIJE

KAKO BO S TITOM? BRIONI IN VRBA. — Vprašanje Titovega uporništvja in krivovertva nasproti Moskvi je še vedno na dnevnem redu ter še vedno povzroča razne spekulacije, kaj bi se moglo zgoditi. Eni mislijo, da se je Tito že zelo obrnil proti zahodu, ker da potrebuje Ameriko, če hoče izpeljati svoj industrijski načrt in če se hoče držati proti Moskvi, ki ga skuša izpodnesti. Iz tega potekata dve govorici o sestankih Titovih zastopnikov z Amerikanci. Teško je verjeti, da bi bila ta poročila v celoti resnična. Pri našamo jih, ker so zanimiva.

Eno poročilo pripoveduje, da so se titovci sešli z ameriški zastopniki na lepih brionskih otokih ob istrski obali blizu mesta Pulja. Drugo pravi, da so se razgovarjali v letovišču Vrba ob Vrbskem jezeru na Koroskem.

GOVORICA O DOGOVORU. — Italijanski listi so 6. novembra prinesli obširno poročilo, kaj da so sklenili in podpisali na Brionih. Dogovor da se nanaša na slučaj, če bi Rusija napadla Jugoslavijo ali če bi jo napadle kake druge komunistične države, kakor Ogrska, Rumunija ali Bolgarija. Amerika bi dajala (Dalle na 3. strani)

Slovensko življenje v Argentini

Novi so prišli

Spet nas je več. Iz Italije je 16. oktobra prispel večji transport beguncev. Nekaj se je jih že razmesnilo po mestu in najbližji okolici. Precej samcev je že odšlo na javna dela v okviru petletnega načrta vlade. Primorskim beguncem mnogo pomaga dejstvo, da imajo med starimi naseljenci precej prijateljev, znancev in sorodnikov.

Iz Avstrije je prišel prvi transport naših ljudi dne 27. oktobra. Bilo jih je 150. Večinoma so to večje družine z malimi otroci. Koroski begunci so kar na prvi pogled telesno zelo oslabil, pozna se jim trpljenje, ali duhovno so zelo sveži, pridni, vneti in vztrajni ljudje. Iz Avstrije javljajo še nove transporte. Iro zaenkrat plačuje stroške za takse.

Za sotrpine

— Za uboge, preganjane sotrpine, begunce, ki so prepeljani v Nemčijo, smo tu ustanovili poseben odsek, da jim zbere in pošlje kako pomoč. Nabrali smo hitro 600 pesov in kupili nakaznice za razno blago, posebno hrano. Bomo videli kako se bo ta način pomoči obnesel.

Za invalide

— Za begunce invalide, ki jih država pod rednimi pogoji ne sprejema, smo ugotovili, da bi se naselili, čeprav so za delo sposobni. **Novi dovoljenja za vselitev** Novih dovoljenj za vselitev ne dajejo več. — Direktorja za

emigracijo je ustavila izdajanje novih dovoljenj za imigracijo v Argentino. Dobro, da smo Slovenci tako zgodaj oskrbeli svoja dovoljenja. Samo kakih 1600 ljudi, ki so prišli iz Primorske, še teh dovoljenj nima in jim bomo morali priboriti dostop do kakih drugih držav, če Argentina ne bo več sprejemala. Vse te skrbi opravlja za nas Društvo Slovencev Buenos Aires, ki ima že velike zasluge, da slovensko naseljevanje gre še tako dobro kakor gre.

Kakor nekdanj v Hitlerjevi Nemčiji je sedaj v Rusiji

New York. — Cubanski ataše v Stockholmu na Švedskem, potuje domov in je v New Yorku povedal svoja opazovanja o razmerah v Sovjetski Rusiji. Po njegovem mnenju mora Sovjetska Rusija dobiti odločnega nasprotnika, ki jo bo ustavil z mirnimi ali pa z prisilnimi sredstvi. On sam je bil v Sovjetski Rusiji še pred dvema meseci. Pravi, da je tam skoro vsak državljani militariziran, da so vsi moški v vojaški službi in v uniformih in ženske opravljajo najtežja civilna dela. Prebivalstvo je v Rusiji, kakor tudi drugih komunističnih državah proti komunistični diktaturi in komaj čaka, da bi dobilo priliko, da se osvobodi.

Vsi Rumuni se morajo učiti ruščine

Bukarešt, Rumunija. — Komunistična vlada je predpisala ruski jezik kot obvezen učni predmet v vseh rumunskih šolah. Uprava šolstva z vsemi sredstvi sili prebivalstvo, da se uči ruščine. Komunistični univerzitetni profesor utemeljuje to vzgojno politiko s tem, da mora vsak državljani znati jezik v katerem so pisana dela Lenina in Stalina, da bi mogel iz prvga vira črpati nauke komunizma in socialistične države.

Forrestal pri Trumanu

Washington. — Tajnik za državno brambo Forrestal je odpotoval k predsedniku Trumanu. Ni verjetno, da bi bil že pred odstopom. Nasprotno je poročal predsedniku o svojih vtisih iz Evrope in s konferenci o zapadno-evropski zvezi. Ko bo prišel še tajnik Marshall, bo predsednik sklical konferenco vseh šefov departmentov, ki imajo opravka z zunanjo politiko.

Papež Pij za združitev Evrope

Vatikan. — Papež Pij XII. je sprejel skupino okrog 600 delegatov evropske unije in pri tej priliki imel pomemben nagovor v katerem je rekel: "Če narodi resnično zahtevajo zvezo evropskih držav, je treba doseči ta cilj čim prej. Če naj evropska skupnost in soglasje služita političnemu miru in mednarodnemu gospodarstvu," je skrajni čas, da se ustvarita. Duhovna moč skupnosti je bila in mora biti vera, ki mora globoko prežeti vso družbo s krščanstvom. Zgodovina kaže, da je nastala razdelitev in nasprotstva med narodi vselej, kadar se je kultura ločila od vere. Če naj Evropa bo zopet enotna, se mora najti zopet zveza med vero in civilizacijo. Edino trajni nespremenljivi božji in naravni zakoni morejo ustvariti trajno soglasje. Ljudje živega krščanstva morejo edini biti trajni nosilci skupnosti in edinosti."

Dokler komunistična vojska ogroža mir ni mogoče zmanjšati vojaških sil

Pariz. — Zveza narodov je odklonila vse ruske predloge o zmanjšanju vojskih sil za eno tretjino. Ameriški delegat Dulles je v svojem končnem govoru o tem predmetu navajal kaj bi pomenilo zmanjšanje vojaštva v Franciji in v Kitajski. Prva država je veliko trpela vsled neskladnosti v vojski in komaj popravlja svojo gospodarstvo in vojaško moč. Druga je pod strašnim pritiskom komunističnih hord, ki se vojskujejo in se bodo vojskovali proti njej vkljub vsem sklepom. Zveza narodov, ker se zanje ne brigajo. Dokler je stanje na svetu tako, je očitno vsak predlog kakršen je sovjetski, zgolj političen maneuver, ki naj omogoči Sovjetom, da bi bolj neovirano nadaljevali svoje agresivno politiko. Sovjetska Rusija sama drži pod orožjem okrog 5 milijonov ljudi in ne dovoli nobene kontrole nad svojim oboroževanjem. Vsak sklep Zveze narodov je iluzoren, dokler Zveza nima nobenega dejanskega vpliva in vpogleda v vojaško moč članic Zveze narodov.

Sovjetski delegat Višinski je odgovoril, da v nobenem slučaju Sovjetska Zveza ne bo povedala nikomur svoje vojaške moči, dokler se njeni predlogi ne sprejmejo.

Kosenkinova okrevala in zapušča bolnico

New York. — Mrs. Oksana Kosenkina, ki je pred meseci tako dramatično zaključila svoj beg pred sovjetsko policijo in sovjetskimi uradniki, da je skočila skozi okno sovjetskega konzulata v New Yorku, da bi se rešila, je sedaj toliko okrevala, da je mogla zapustiti bolnišnico. Hodi sicer še s palicami ali vendar se lahko giblje. Iz bolnišnice bo šla k neznanim prijateljem. Pravi, da ne želi nič drugega kot mirno živeti v USA.

Snežni viharji na Zapadu

Chicago. — Na srednjem in daljnem zapadu je padel velik sneg in metež je izoliral kakih 100 mest. Vlaksi ne morejo dalje, ceste so neprehodne in mnoge električne napeljave so potrpane. To izredno slabo vreme zgodnje zime se je razširilo na Nebraska, Iowa, Minnesota, South Dakota in Colorado.

ZA LOV NA SRNE JE TREBA POSEBNO DOVOLJENJE

Kot znano bo letos odprt lov na srne v 13 obhidskih okrajih in sicer od 13. do 18. decembra. Poleg navadnega lovškega dovoljenja mora imeti lovec na srne še posebno dovoljenje, ki stane \$5 in ki se dobi v Clevelandu v uradu okrajnega klerka, novo sodno poslopje na Lakeside Ave. Kdor bi hotel priti loviti srne v državo Ohio iz kake druge države, mora najprej kupiti tukaj lovsko dovoljenje, ki stane za prebivalce drugih držav \$15, potem mora kupiti pa še dovoljenje za lov na srne, kot vsak drugi. Za lovce izven države Ohio stane torej vse skupaj \$20.

NOVI GROBOVI

Josephine Zrimsek
Nenadoma je umrla v soboto gospa Josephine Sophie Zrimsek, rojena Sirk, 10214 Sladden Ave., Garfield Heights, v starosti 49 let. Bila je članica dr. Mir SDZ. Zapuščena soproga Anton, hčere Josephine in Mary, sinova Anton in Edward, brata Frank, sestre Frances, Barbe, Anna Zore in Antonia Zrimsek ter več drugih sorodnikov. Pogreb bo v sredo jutraj iz Ferfolijevega pokopnega zavoda ob 8:30 v cerkvi sv. Lovrenca, kjer bo sv. opravilo ob 9. uri.

Frances Pangeršič
Sinoči je umrla na svojem domu, 1153 E. 63 St., Frances Pangeršič. Pogreb bo oskrboval Zakrajškov pokopni zavod. Čas pogreba in drugo bomo še javili.

Mary Vadnal

Po 6 mesečni bolezni je umrla Mary Vadnal, roj. Kravcar, 11615 Kinsman Ave., v starosti 49 let. Leta 1900, ko je bila stara komaj 18 mesecev, jo je prinesla njena mati iz stare domovine iz fare Zagradec pri Žužemberku. Družina Vadnal je več let vodila gostilno na Fleet Ave. Ranjka je bila članica dr. Slava št. 667 SNPJ, dr. Kraljica mira št. 25 SDZ, podr. št. 15 SZZ in pevkega dr. Zvon. Poleg žalujočega soproga Josepha zapuščena hčere: Mary por. Ross, Josephine por. Jenko in Anno por. Makovsky, sina Josepha, več vnukov, mater Melen, sestro Helen Makovsky. Pogreb se bo vršil iz Louis Ferfolijevega pokopnega zavoda v torek jutraj ob 8:30 v cerkvi sv. Lovrenca ob 9 uri in na Kalvarijo pokopališče.

Jean McClelland

Po kratki bolezni je umrla v petek jutraj Mrs. Jean McClelland, rojena Kromar, stara 45 let. Rojena je bila v Clevelandu ter se je kmalu po poroki preselila v New York, odkoder se je družina potem selila v San Francisco, Cal. Bila je hči poznane družine pokojnih John in Johanne Kromar iz 998 E. 63 St.

V Californiji zapuščena soproga Edmunda in sina Ernesta, v New Yorku zapuščena hči Mrs. James Beach, tu v Clevelandu pa brata Anthony, ki je zaposlen v posojilnici St. Clair Savings & Loan Co., in Edwarda ter sestro Mrs. Marie Dibello. Brata John in Stanley sta umrla pred nekaj leti.

"Svobodna Slovenija" je list naših ljudi v Argentini. Naročite ga pri upravi Victor Martingaz, 50, Buenos Aires, Argentina.

Prestopili v katoliško cerkev

New York. — Miss Elizabeth Bentley, ki je bila v nedavnem preiskovanju proti komunističnim vohonom v Ameriki glavna priča, ker je svoj čas med vojno sama delala v vohunski sovjetski službi, je sedaj prestopila v katoliško vero. Kakor je znano, je tudi bivši glavni urednik komunističnega lista v New Yorku, Louis Budenz postal katoličan in je sedaj profesor na katoliškem vseučilišču. V Angliji pa sta vzbudili veliko pozornost dve novi spreobrnjeni od protestantizma v katolicizem. Prestopila sta Charles Campbell Emmott, državni poslanec konservativne stranke, znan pisatelj in odvetnik in Sir Henry Slesser podpredsednik Anglikanske cerkvene zveze, ki so ga pogosto označevali kot vodilnega moža anglikanizma. Bil je posebno znan kot zagovornik delavskih zahtev, in veljaven član delavske stranke.

Egiptovski kralj in iranski šah sta se ločila od svojih žena

Cairo, Egipt. — Kralj Farouk je objavil ločitev zakona z kraljico Farido. Kot vzrok se navaja, da sta po desetih letih zakona dobila samo tri hčere in nebenega sina. Istočasno je objavljena tudi razveza zakona kraljeve sestre princeze Fauzije z iranskim šahom Mohamed Reza Pahlevi. Objava je v arabskih deželah povzročila veliko senzacijo, dasi so že precej večkrat v javnost prodre vesti, da med kraljem in kraljico ni soglasja in je kraljeva sestra že pred enim letom prišla iz Irana in stalno živi v Egiptu.

Kitajska vlada zmagala v važni bitki

Nanking. — Vlada objavlja, da so bili komunisti pri Suchovu popolnoma poraženi. Na bojišču je ostalo 130.000 komunističnih vojakov mrtvih. Tudi pesimisti sodijo, da je s tem kitajska prestolnica varna vsaj za mesec dni.

Razne najnovejše svetovne vesti

VARŠAVA. — Poljska komunistična vlada je izdala odredbo, da imajo v vseh zdravstvenih ustanovah, bolnišnicah in zavodih prednost ročni delavci. Praktično se to pravi, da bo prišel v bolnice, ki so prenapolnjene, samo tisti, ki bo od komunističnih funkcionarjev imel kako priporočilo. To je popolnoma na liniji politike komunistične vlade, ki nekomunistom, zlasti pa odkritim in znanim nasprotnikom komunizma ne dovoli ničesar. Ker so vsi zavodi socialnega zdravstva in vse bolnišnice podržavljene, bodo praktično ostali nekomunisti brez zdravniške in bolniške oskrbe.

PARIZ. — V pristanišču Dunquerque, ki je bilo med vojsko znano, ker so se tam evakuirale in rešile angleške čete pred nacisti, ki so takrat prodirali v Francijo, so se komunistični pristaniški delavci zabarikadirali in zasedli vse pristope k morju. Vlada si zopet ni mogla drugače pomagati kot da je poslala v pristanišče čete Afrikancev z nalogo, da morajo dostope osvoboditi za vsako ceno. Ko so Marokanci prišli in obkolili barikade, so ponudili, delavci lepo skrivoma zapustili svoja mesta, tako da je bilo naslednje jutro vse mirno. Marokanske čete niso imele nobenega boja, le nekaj ljudi so aretirale, pristanišče pa je svobodno. Komunisti groze s splošno stavko vseh francoskih mornarjev in pristaniških delavcev.

SOUTHAMPTON, ANGLIJA. — Posadka velike linijske ladje Queen Elizabeth je zapustila delo in ladjo neposredno predno bi morala odpluti iz luke. Mornarji so izjavljali da to morajo storiti, ker so dobili grozljiva pisma iz New Yorka, da se bodo pristaniški delavci osebno maščevali, če posadka ne bo z njimi sodelovala in prepričala, da ladja plove v Halifax, ki sedaj sprejema ladje, ki ne morejo pristati v New Yorku.

Federalni tajnik za delo je izjavil, da utemeljeno upa, da se bo stavka pristaniškega delavstva v Združenih državah končala v par dneh. Delavci so znižali svoje zahteve od 50 na 75 centov na uro.

Neodvisna Republika Irska

Dublin, Irsko. — Irski parlament je v prvem branju z grobno tišino sprejel novi predlog zakona o republiki Irski, s katerim prenehajo zadnje vezi Irske z Veliko Britanijo. Vsa diskusija o predlogu zakona bo šele v drugem branju, ko bo parlament glasoval o vsakem členu posebej. Zbornica je bila nabit polna in na galerijah so bili zastopniki vseh v Dublinu zastopanih držav. Irska vlada je poslala posebno misijo v Pariz, da tam prepričuje delegate Avstralije, Južne Afrike, Kanade, Nove Zelandije in Indije, da Irska s tem svojim dejanjem noče nič drugega kot dovršiti svojo borbo za neodvisnost. Zlasti noče s tem napraviti nič sovražnega in neprijetnega proti Veliki Britaniji ali katerikoli državi Združenega britanskega kraljevstva. Nasprotno hoče Irska z vsemi biti v najpripravljenih političnih in gospodarskih odnosih.

Iz raznih naselbin

LORAIN, O. — Na Zahvalni dan sta, poročena v Marijini cerkvi v Lorainu Madeline Ann Urbas, hčerka Mrs. Ann Urbas iz 205 W. Erie Ave. in C. R. Barth iz Clevelanda. Bilo srečno.

Na 13. nov. sta bila poročena Dorothy Mahnič, hčerka Mrs. Louise Mahnič iz 1726 E. 33. St. in Donald Karpinski iz 1218 W. 14. St. Zenoitovanje je bilo v SND na Pearl Ave.

V soboto 27. nov. bo privedlo društvo Ameriški Slovenci št. 21 SDZ plesno zabavo v veliki dvorani SND na Pearl Ave. Za ples bodo igrali znani Polkatiers iz Clevelanda.

Forrestal nadaljuje delo v svojem uradu

Washington. — Tajnik za državno brambo Forrestal je dal predsedniku Trumanu obširno poročilo o stanju v Evropi. Poleg tega je osebno poročal. Tajnik po konferenci se je vrnil v Washington.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Požar. — Velik ogenj je bil v soboto na Addison Rd. Superior Ave. 20 družin se je moralo izseliti iz velike trgovske in stanovanjske hiše, ki je gorela zjutraj ob osmih. Tri trgovine in 15 stanovanj je ogenj uničil. Skoda je kakih 50.000 dolarjev.

Pobiranje asesment. — Ker bo na 25. nov. praznik, bodo pobirala društva v SND na St. Clair Ave. asesment za ta mesec že v sredo večer. — Tajnik dr. Borštnerjev št. 1640 bo pobiral asesment na 26. nov. — Tajnik dr. sv. Vida št. 25 KSKJ ga bo pobiral v petek zvečer od 6 naprej.

Poroča. — (Na Zahvalni dan bosta poročena v cerkvi sv. Lovrenca ob 9 Miss Agnes (Millie) Russ in Mr. Joseph Paul Slak. Nevesta je sedaj uslužbena kot uradnica v gl. uradu SDZ in je hčerka poznane Rusove družine. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni k poročni maši. Mnogo sreče želimo mlademu paru v novem stanju.

Na operacijo. — Poznani Joseph Koželj iz 6304 Carl Ave., se je podal v bolnišnico, kjer se bo mora podvržeti operaciji. Želimo, da bi srečno preстал.

Slovensko delavsko dvorano na Prince Ave. — Slovensko delavsko dvorano na Prince Ave. so začeli predelavati. Povečali bodo dvorano za priveditve in druge prostore. Z delom se že pričeli in upajo, da bodo za božič že v novih prostorih. Frank Opaškar in Michael Lucak sta se mnogo trudila, da sta dobila dovoljenje od oblasti za renoviranje prostorov. Direktorij jima daje vse priznanje in javno zahvalo.

Prekmurški večer

Sinoči ob šestih zvečer je bil v šolski dvorani sv. Vida izreden družabni večer, ki so ga privedili naši Slovenci iz Prekmurja, združeni v dr. Presv. Srca Jezusovega in drugi njihovi prekmurški rojaki v Clevelandu. Zanimanja je bilo veliko. Občinstvo je napolnilo dvorano. Med odličnimi gosti so bili: Right Rev. Mngr. Ponikvar, predsednik S. D. Z. Mr. Joseph Ponikvar, Mr. Anton Grdina, Mr. Joe Grdina, Rev. Baraga, Rev. Tomc, Rev. Rupar, Rev. Markužič, Mr. Jerič, izdajatelj Baragovih knjig iz Chicagoa, Dr. Miha Krek in gospa in še mnogi. Ves večer je prinesel mnogo lepe in prisrčne zabave. Pozvačin, ki je bil seveda višek in središče večera, je odlično, preprosto — domače prikazal ta izvirno slovenski ženoitovanjski običaj. Pevci, ki so se kar posebej v ta namen sešli, so prav lepo zapeli nekaj prekmurških pesmi, Rev. Jože Godina pa je razložil pomen večera in opisal Prekmurje. Večer je pozdravil z iskrenimi besedami predsednik S. D. Z. Mr. Ponikvar. Med Prekmurci je večer vzbudil toliko pozornosti, da so se nekateri pripeljali celo iz daljnega Chicagoa samo za ta namen.

Slovenska pevka

V opereti "Rose Marie," ki jo bodo začeli izvajati danes zvečer v mestni dvorani in jo ponavljajo vsak večer ta teden, sodeluje med drugimi clevelandskimi talenti tudi naša slovenska pevka g.ena Marion Kuhar, 1123 Addison Rd.

Tri na dan

Kongresnik Knutson iz Minnesote, ki je služil v zbornici 32 let, je bil pri zadnjih volitvah poražen. Z njim gre iz kongresa zadnji, ki je leta 1917 glasoval proti vstopu Amerike v prvo svetovno vojno. Petdeset poslanec in šest senatorjev ni hotelo takrat z Wilsonom.

Predsedniški kandidat Dewey je bil najbrže drugi dan volitvah tak, kakor so naši ameriški Slovenci izgovarjali njegovo ime: Divjil!

Ohijski lovci so se že takoj prvi dan dobro obnesli: dva mrtva in 7 ranjenih — lovec.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)
 6117 St. Clair Ave., Cleveland 2, Ohio
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROVINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;
 \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
 Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 229 Mon., Nov. 22, 1948

Trst je še vedno boleča točka

Slovenska demokratska Zveza je poslala varnostnemu svetu Zveze Narodov obširno spomenico, ki v njej ponovno razloži pereče vprašanje Trsta in opozori na nevarnosti, ki bodo nastopile, če zapadni zavezniki ne bodo uvoščevali dejstva, da je Trst in njegovo zaledje ena najkočljivejših točk v Evropi.

Vsa zgodovina Trsta kaže, da so razne močne skupine Evrope skušale vedno rešiti usodo Trsta v svojo korist, da pa nobena razdelitvena črta na tem ozemlju ni zadovoljiva. Nasprotno. Vselej kadar so tržaško ozemlje delili in njegove kode delovali po zahtevah sosednjih narodov in držav, pred vsem Rima, Italije, Dunaja, Berlina in Nemčije, se je izkazalo, da je vsaka taka rešitev bila samo začasna in je nezadovoljna stranka iskala priložnost, da izzove spor in pri prvi priložnosti izsilijo novo rešitev in novo delitev.

Trst je po svoji naravni vlogi trgovsko prometna luka za vso pomorsko trgovino in osebni promet srednje Evrope. Za ta namen je Trst zgrajen, to svojo vlogo je dobro opravljal stoletja in Avstro-Ogrska monarhija je prav zato gradila poseben sistem železniškega omrežja v zaledju Trsta, da je luka povezana z vsemi središči in križišči osrednje Evrope.

Kadarkoli je Trst prišel v področje iste administracije kakor bližnje Benetke in druge italijanske luke, je vselej propadal in hiral. Njegova pozicija je bila svoj čas ogrožena pod Benečani, med dvema svetovnjima vojskama pa se je pokazalo isto in delegaciji tržaškega mesta je sam Mussolini odkritosrčno povedal: "Vse storim za Trst kar morem, hočem italijanizacijo Trsta ali narave ne morem spreminjati."

Trst je zato po drugi svetovni vojni bil med tistimi najbolj spornimi točkami v Evropi, ki so jih na mirovnih posvetovanjih reševali po hudih razgovorih, po hudem lomljenju kopij z ene in druge strani in končno odločil, da naj bo Trst sam zase s svojim neposrednim zaledjem posebna nevtralna država. Sicer je to rešitev izsilila posebna politična situacija, ki je nastala s sporom med zapadom in vzhodom, vendar je osnova te rešitve zdrava misel, da se taka mesta ne rešujejo srečno z delitvami in dodelitvami tej ali oni nacionalni centrali ampak morajo biti merodajni višji in splošnejši vidiki širšega okolja, pred vsem pa korist dotičnega mesta in njegovega prebivalstva samega in ne morda raznih nacionalnih central, ki se iz svojih sebičnih narodnostno prestižnih in podobnih razlogov zanje potegujejo, pa koristi tistih, za katere se pripravajo nimajo pred očmi.

Trst je v mirovni pogodbi z Italijo postal s svojim neposrednim zaledjem posebna država, ki je dobila neroden naslov Svobodno tržaško ozemlje.

Po določilih mirovne pogodbe bi moral to državo vladati governer, ki ga določi Zveza narodov, da tako dobi povdarka mednarodna pomembnost tržaške luke, vsa uprava bi se morala voditi pod mednarodnimi vidiki, Trst bi moral postati zgornje-jadranska Svica. V njem bi morala vladati popolna enakopravnost vseh prebivalcev vseh jezikov in narodnosti, ki žive v tem kozmopolitskem mestu.

Nesrečen spor med Rusijo, ki se ji je pridružila komunistična vlada Jugoslavije, in zapadnimi vesilami je kriv, da ni nikoli moglo priti do sporazuma glede imenovanja gvernerja. Nasprotno: Trst je bil razdeljen v jugoslovansko in ameriško — britansko cono, ki sta vsled poglabljajočih nasprotstev povsod v Evropi, postali popolnoma ločeni, kakor da spadata k različnim državam. Jugoslovanska vlada se sploh ne briga za določbe mirovne pogodbe, vlada in upravlja svoj vzhodni del Trsta tako kot vso Jugoslavijo, kot del svoje države, popolnoma po komunističnih totalitarnih načelih. Praktično ni nikake razlike med stanjem v Jugoslaviji in stanjem v jugoslovanski coni tržaškega ozemlja.

Ameriško — angleška vojna uprava zapadne cone Trsta pa je tudi zašla na kriva pota in izgubila izpred oči načela, ki so to malo državico spravila v življenje in ki naj bi bila vodilna smer pri njenem upravljanju. Ta začasna vojska uprava pada od meseca do meseca vedno bolj pod vpliv Italijanov v Trstu, ki so seveda mojstri v izkoriščanju težav in okolištin, da je Jugoslavija sedaj med vrstami sovražnikov Amerike in Anglije, Italija pa na strani njihovih zaveznikov. Zapadni Trst je tako po krivdi začasne vojne uprave postal vedno bolj navezan na Italijo v gospodarskem, finančnem in administrativnem oziru. Tržaška javna uprava postaja vedno bolj samo-italijanska in vedno manj uprava samostojne, narodnostno nevtralne tržaške države kar bi po volji ustanoviteljev morala biti.

Slovenci v Trstu so za Italijani in Furlani najmočnejši del prebivalstva. Imeli so v pred-fašistični dobi svoje narodnostne pravice, svoje šole in ustanove, svoje zastopstvo v mestnem svetu in druge pravice. Dasi jim avstrijska uprava nikdar ni bila naklonjena jih je vendarle morala priznavati kot vedno odločnejši del prebivalstva.

Znano je kako je fašistična italijanska vlada slovenski

živeli v Trstu zatrla z barbarskimi sredstvi. Sedaj pa pod zavezniško vojno upravo doživljajo Slovenci v Trstu, da se jim znova gode podobne krivice.

Slovenska demokratska Zveza se je zato morala obrniti na najvišje mednarodno mesto, da to stanje obrazloži in apelira, da se popravi. Ker je bil Trst vedno v živem gospodarskem, narodnem interesu vseh Slovencev, ker imajo naši čitatelji tudi v Trstu in okolici mnogo svojih rojakov, spremljamo borbo tržaških Slovencev tudi mi z vsemi simpatijami in se bomo še pomudili pri tej spomenici. Za danes samo to rečemo, da bi bilo prav, da bi se vsaj na tem koščku naše zemlje demokratičnim Slovincem morala dati vsa pravica, ki jim kot državljanom tržaške države gre. Napake začasne vojske uprave zapadnih zaveznikov škodljivo odmevajo preko železne zavese in kruto škodujejo demokratični borbi tudi tam.

BESEDA IZ NARODA

Prijeten "sestane"

Cleveland, O.—Par dni pred nedeljo 7. novembra sva dobila od Father Omara povabilo, da bi se udeležila sestanka starejših faranov fare sv. Lovrenca, kjer bo navzoč tudi prev. škof dr. Gregorij Rožman in da bo ob tej priliki tudi govoril.

Res, ob določeni uri vstopiva v cerkevno dvorano, da se vsedeva na "zadnje mesto," kakor govori sv. Pismo. Toda vodstvo tega sestanka je želelo drugače ter naju lepo in dostojno prepeljalo na prvo mesto k mizi, ki je bila obložena z vsemi dobrotami tega sveta in okrašena s cvetjem, pred nama pa ogromni "30th Anniversary Cake."

Kaj bo pa sedaj? Poleg naju opaziva kanonika Omara, ki je bil stolaravnatelj tega večera, kako skrbno čuva neke male pakete, brska in pregleduje razne papirčke pred seboj. G. škof Rožman, Msgr. B. J. Ponikvar, Father Slapsak, Father Cimperman, g. Ivan Zorman, dr. Perko se zadovoljno pomenkujejo, naši domači in pa gostje se na smeh držijo — nama pa postaja vroče...

Okusa večerja je kmalu minila. Se prekmalu. Mnogo rajši bi bila jedla in pila, kakor pa molče poslušala vse čestitke in hvale govornikov, ki so bili klicani po vrsti k besedi. Bog ve, da nisva vredna ali pa zaslužila eno desetino vsega dobrega, kar so naju "obdohčili" s tako iskrenostjo in občutkom. Pred zaključkom govorniškega in pevškega programa je bila tudi nama dana prilika kaj reči na vse to. Ni pa mogoče ob taki priliki primerno izraziti vsa čustva, ki se porajajo v srcu.

Zato pa se želiva potem našega časopisa vsem vam dobrim ljudem: trgovcem, družinam, posameznikom, pevcem, kuharicam, natakarijem in poslenjnim pa ne najmanjšim — prirediljem programa prav prisrčno zahvaliti za vse žrtve in delo, ki ste ga imeli na en ali drugi način s tem "sestankom." Za vso "bolest," ki sva jo pretrpela na "sestanku" bo pa "preostanek" blagohotno olajšal in utešil. Zapestne ure, ki sva jih prežela, nama bodo pa omogočile, da ne bova zamudila prihodnjega "sestanka," katerega bolj zaslužnega para ali pa posameznika. Najinim otrokom en velik "Boglonaj" za roaster, ki bo zelo prav prišel mami, ko bo pripravljala okusen "Thanksgiving Day Dinner." Bog vas živi!

Mr. in Mrs. Frank L. Snyder, 3529 E. 81. St.

Darovi za Ligo

Darovali za begunce \$50.00: Mrs. Lucija Gregorič; fara sv. Cirila, New York; \$16.96.

Po \$10.00 so darovali sledeči: Jakob Leskovec, Frank Junc, Angela Perusek in Mrs. Mary Sterk.

Po \$6.00 je darovala Mrs. M. Knaus.

Po \$5.00 so darovali: Emilia Perusek, Mrs. Strubel, Johana Sersen, Mrs. Rom, Angela Perusek, N. N., John Petrovic, Mary Globokar, Mildred Peru-

sek, Rose Usnick, Josephine Perusek.

Po \$4.00: Mary Pogačnik; po \$3.00 Martin Kuhar; po \$2: Joseph Ponikvar, Johana Logar.

Po \$1.00: Mrs. Kozin, Katarina Pristopec, John Repar, Anton Slanc.

Obžalujemo, da je bila pomoča, ko smo objavili zadnje sporočilo iz tajniškega urada. Mrs. Lucija Gregorič je tedaj darovala za naše rojake v begunstvo \$30.00. Ga. Ana Ahačić je istočasno tudi darovala za begunce svoto \$30.00. Oprostite, prosim!

Iskrena hvala vsem darovalcem.

Rev. Alojzij Madic.

Kaplan Srečko Hut, mučenec, žrtev svojega poklica

Čim so Nemci zasedli Gorenjsko, so takoj pobrali, t.j. aretirali vse duhovnike (z izjemo najstarejših šest na Gorenjskem), jih nekaj časa držali pod strogim kazenskim režimom v Sentvidu nad Ljubljano, potem pa jih v skupinah deportirali v razne kraje na jug, posebej na Hrvaško. Gorenjsko ljudstvo, ki je bilo vajeno urejenega verskega življenja je ta udarec silno hudo zadel. Ljudje so si skušali pomagati sami, kot so vedeli in znali.

Tako so v neki gorski fari pod Triglavom sami farani pripravili svoje otroke za prvo svetoobhajilo. Ker pa so imeli takrat partizani že organizirano svojo komunistično oblast nad ljudstvom, zlasti v oddaljenih dolinah in v visokoležečih vaseh, so se, seveda morali vaščani sporazumeti s partizani, da bi smel priti k njim kaplan Srečko Hut obhajati prvoobhajance. Srečko Hut se je bil namreč mogel preseliti iz ljubljanske pokrajine na Gorenjsko iz tega razloga, da more pomagati svoji materi, ki je živela na Gorenjskem.

Partizani so se pač samo navidezno borili proti okupatorju. V resnici pa jim je šlo predvsem za strahovanje ljudstva, za komunistično revolucijo in brezboštvo. Pristali so na prošnjo faranov, da pride g. Srečko Hut v farno za prvo svetoobhajilo. Tajno pa so imeli pri tem svoj zločinski načrt.

Mladi duhovnik Srečko Hut se je namreč v začetku okupacije nahajal v ljubljanski pokrajini, t. j. pod italijansko okupacijo. "Dobil" pa je leta 1943 dovoljenje nemške oblasti, da more priti na Gorenjsko, kjer je živela njegova mati v Podkorenu pri Ratecah, pri materi se je naselil.

Ko so ga torej povabili župljani te župnije pod Triglavom, (Koprivnik) da pride deliti prvo svetoobhajilo njih otrokom, se je povabilu radevolje odzval. Bil je pošten slovenski duhovnik, ki mu Hitlerjeva okupacija ni bila pogoda. Vršil pa je vestno svoj duhovniški poklic, v prepričanju, da bo nacističnega nasilja in okupacije konec, ko bodo zapadni zavezniki pripravili svoje armade. Imel ni niti malo pomislekov, da bi mu pri tej duhovniški nalogi v

Hribovsko farno pretela kaka nevarnost.

Odpeljal se je torej zjutraj iz Jesenic do postaje blizu Vlenda, kjer ga je že čakal voznik. S postaje je bilo namreč tri ure hoda do te hribovske fare. Nekako na sredi poti s postaje proti fari pa se je pojavilo na cesti naenkrat troje nemških oboroženih policistov. Ustavili so voz in ukazali osuplemu duhovniku naj stopi iz voza. Vozniku so rekli naj vozi počasi naprej, češ, da imajo z duhovnikom službeno pogovori.

Ti "nemški policisti" pa so bili v resnici partizani, preoblečeni v nemške policijske uniforme. Bila je to njihova običajna igra, da preslepijo narod. In res se je takoj naslednji dan govorilo po Gorenjski: "Kaplana Huta so vzeli nemški policisti, ko je šel obhajati otroke na farno h..."

In kaj se je potem zgodilo? Partizani preoblečeni v policijske so odvedli Huta v svoje skrivališče pod prevežo, da bo tam obhajal partizana, ki da se je pregrešil proti partizanski disciplini in bo zato ustreljen. G. Hut še sedaj ni slutil, za kaj gre in jim je to verjel. In res je po prihodu v skrivališče izpovedal in obhajal partizana, ki da je bil obsojen na smrt. Toda vse to je bila le grda burka, ki so jo partizani uganjali z ubogim duhovnikom predno so ga umorili. Po obhajilu partizana je dobil Srečko Hut še kosilo. Nato so mu rekli, da ga pospremito tja, kamor je bil namenjen. Odsel je s patroljo, od zadaj pa je šel skrivoma partizan, ki ga je gospod Hut malo prej obhajal. Ta partizan je potem ko so bili par sto korakov od partizanskega skrivališča, prihitel do g. Huta, zavil nad njim težak kramp in ga s tako silo udaril po glavi, da se je zadel namestu zgrudil mrtev.

Pozneje se je ta partizan še hvalil s svojim dejanjem in dostavil: "Kako me je hudič še milo pogledal, ko sem zavil kramp nad njim!" Tako je slovenski partizan v službi rdečega terorja izvršil zločin nad duhovnikom kar se med slovenskim ljudstvom do tedaj ni nikoli dogajalo.

Zakaj so partizani g. Huta ubili? Tako se je govorilo, da je g. Srečko samo enkrat kritiziral s prlične početje partizanov, češ da pri njih ni vse v redu, da zlasti glede poštenja in verskega življenja ni kakor bi moralo biti pri borcih za svobodo. Za to kritiko je moral dati življenje, tako je zaključila oblast teme.

In ta grad zločin so potem hoteli še porabiti za svojo propagando, ko so razširili med ljudmi govorico, da so mu dovolili, da pride na njih ozemlje deliti prvo svetoobhajilo in da ga je pa okupatorjeva policija odgnala. Vso stvar so res v začetku držali zelo tajno. Toda zločin je vendar prišel na dan. Partizani; ki se mu je zagnusil ta zločin nad nedolžnim duhovnikom je namreč od partizanov pobegnil in povedal, kaj se je v resnici zgodilo z g. Srečkom Hutom.

Toda tudi ubijalec je kmalu zadela roka božje pravice. Štirinajst dni po te zločinu je šel na patrolo opasan z bombami. Kar na lepem med potjo se je bomba razletela in mu tako raztrgala trebuh, da so se mu čeva usula ven. Partizana, ki sta bila z njim na patroli, sta ga zavila v šotorno krilo in ga odnesla v partizansko skrivališče. Med potom je strašno kričal ob bolečin, se zvijal in govoril, da ga je z zadela božja kazna. Tedaj se je tudi o celi stvari veliko govorilo in ljudje so videli kako so partizani sposobni za vse zločine in kako zmagajeta potem svoje zločine uporabiti za propagando češ, da so jih zakrivilo drugi. A nič ni tako skrito, da ne bi postalo očito! (N. G.)

NAŠA MICKA IMA TUD BESEDO

No in potem, deklič, se je pričel v kinu cirkus. To je bilo potem, ko je naš spregledal, da je prišel v narobe gledišče. Dobili smo dve sijajni predstavi, eno na platnu, drugo pa tam, kjer smo sedeli mi in pri kateri je imel glavno vlogo naš. Kakor sem izdala že zadnjič, je nekaj časa potem, ko je po dolgem preiskovanju dognal, da ni tam, kamor je šel in da ne bo videl tistih konj, nekako otrpnil. Kakor žaba pozimi. Nekaj časa ni rekel nič, ni videl nič, kot bil bi mrtva svar (tole sem nekje brala, pa mi je padlo iz glave, kje). Menda ni vedel prav, kaj bi počel, da bi pokazal svoje mnenje, ki se godi v globini njegovega srca. Morda ga je grizlo, ker bo moral priznati, da je vendar imel naš mali (ki bo doma imel) enkrat prav. Njegov očec mu namreč strašno nerad prizna, da bi imel kdaj prav. Tudi če je kot na dlani, pa se zviija in obrača na vse strani, samo da njegova obvelja. Oče mora namreč ostati vedno v pravem, pa če je, ali če ni. To je, po njegovem, očetovska oblast ali avtoriteta. Nesreča pri vsem tem je pa ta, da se je sinček vrgel po očetu in hoče očitnih dokazov, kje da nima prav, če ve, da ima. Zame je v takem slučaju nerodno, ker se ne maram zameriti nobeni strani in ne smem potegniti ne s tem, ne z onim. Največkrat napravim kak kompromis s tem, da jima kaj dobrega poiščem v ajskabsi, da pozabita, zakaj bi se morala prav za prav kregati in špetirati.

Vedela sem prav gotovo, da mali kar menca tam na sedežu in se pripravlja, da bo ata na vse mile viže prijazno vprašal: "Daddy, vidiš, pa sem le imel prav, ko sem rekel, da nisimo v pravem šovu." Pri tem ga bo tako vdano in nedolžno pogledal (navihanec) s svojimi plavimi očmi, da bo stari, hočem reči: naš, res v zadregi, če se bo hotel izmazati, da mu ne bo pridil, pa tudi ne zanikal žive istine.

Pravim, da nisem vedela, kakšne naklepe kuje naš, ko je ob-

Ameriška in evropska označba mer

Pri čevljih je razlika v označbi mere za približnih 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali ženskih čevljih. Na primer: če vam sorodnik piše, da potrebuje čevlje št. 39 je to ameriške mere 6½; št. 40 je 7, št. 41 je 8, 42 je 9, 43 je 10, 44 je 11. Ženski čevlji so navadno manjši kot gornje mere. Tako bi na primer št. 38 bila ameriške mere 6, 37 bi bila 5 in 36 pa 4.

Pri ženskih oblekah pa je razlika v označbi mere vedno za 8 točk. Na primer, če vam sorodnik piše, da nosi obleko št. 40, je to ameriške mere 32, št. 42 je ameriške mere 34, 44 je 36, 46 je 38, 48 je 40, 50 je 42 in 52 je 44.

Isto je pri meri za deklice. Evropska št. 38 je ameriška 12, 40 je 14, 42 je 16, 44 je 18, in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa začnejo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 33, št. 44 je ameriška 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

Pri moških srajcah pa je razlika v označbi sledeča: št. 35 pomeni ameriško mero 13½, 36 je 14, 37 je 14½, 38 je 15, 39 je 15½, 40 je 15½, 41 je 16, 42 je 16½, 43 je 17. (Po "Obzoru.")

žedel in strmel nekam predse. Da v slike na platnu ni zjfal, to sem vedela. Kakor pa ga poznajam, sem pričakovala vsak čas, da bo skočil pokonci in šel iz gledišča. Vsa v strahu in malo živa sem se nazadnje ojunačila in mu šepnila:

"Kaj pa zdaj? Ali naj gremo zdaj v ono gledišče zraven?" To sem mu stavila v pričakovanju, da bo storil nalašč drugače. Saj se še ni primerilo, da bi na prvo besedo pristal in rekel: O. K. Naš že ne, vam rečem, ki vem, kaj govorim. Kar dobro mi je delo, ko mi je res vrgel nazaj, kakor sem pričakovala, da mi bo:

"Avša! Kaj se ti meša, ali kaj! Kaj bodo pa Krekovi rekli, če bomo kar sredi predstave vstali in šli v drugo gledišče. Ti si pa res izobražena, ki moreš kaj takega samo misliti! Bom že prestal na kakšno vižo. Ampak toliko ti pa povem, da slike pa nalašč ne bom gledal, nak, je ne bom! Saj tudi konja lahko pelješ na vodo, ampak da bi pa pil, če ni žejen, pa ga ne boš prisilil, če ga kar tam ubiješ." Zmerom tista stara pesem pri njem: kar konj stori, vse prav stori! Enkrat mu bom enega kupila, da ga bo sit. Le zakaj ne gre k Drenikovim za hlapca, ki imajo tako lepe konje, da se jih bo našepčal. Se je že primerilo, da sva bila v mestu in je zagledal kakšnega policaja na konju. Se reče, saj imajo naši policaji zares fletne konjičke. Naš je obstal, kakor tista ženska, ki jo je njen firbec zongavil v solnat štor. Zijal je v konja in ga prečenil od vseh strani. Nič ni videl drugega okrog sebe, samo v tistega konja je buljil, da sem ga morala s silo potegniti s ceste, da ga ni kaj povozilo. On pa samo: "Joh, joh, kakšen prelep hors! Kakšen prelep konj! Le pogelj ga, kako se nesé! In pa kako ti ne se glavo in otresa z grivo, kot bi vepl, da ga vse gleda!"

Su!

[No in potem, ko sem bila grvišna, da mi ne bo zbežjal iz gledišča, sem naglo razbrala iz slike, da sem vsaj nekoliko vedela, kako se bo končalo. Saj sem skoro vse zamudila, ko sem imela toliko opravka z njim. On se je pa naslanjal en čas na to, en čas na ono stran, gledal v strop, gledal v tla, vzdihoval in nekaj godrnjal sam s seboj. Naj le, samo da bo do konca počakal!

Hvala Bogu, da se je nazadnje vse lepo končalo. Ko smo šli vsi skupaj s Krekovimi iz gledišča, smo imeli važno konferenco spodaj v veži, kjer je naš na dolgo in široko razkladal, da je šel prvič po petnajstih letih v gledišče in še takrat v napačnega. Dr. Krek in njegova gospa sta se mu na ves glas režala, kakor je to v takem slučaju na mestu.

"Vidite," je rekel dr. Krek, "ko smo šli v gledišče in ste mi vi hoteli dokazovati, kakšne prelepe konje da bomo videli, pa ko sem vedel, da jih ne bomo, v tem gledišču že ne, me je začelo škrbeti, če nas ni naša Malka speljala v napačno kino. Kako pa zdaj: ali boste šli gledat tudi konje?"

"Aha," je slovesno izjavil naš, "ti mi pa ne udejo. V nedeljo popoldne homo šli pa še tamle zraven tiste konjičke pogledat."

Mož beseda je ostal in v nedeljo smo šli pa, tudi konje pogledat. Predno smo šli v kino, se je naš vsaj dvajsetkrat ozrl v napis pred glediščem, če gremo prav. Tako je bil naš v treh dneh dvakrat v kinu, prej pa petnajst let nobenkrat. Vse zavoljo tiste presladke Drenikove koroze. Naš mali in jaz pa na vso moč želiva, da bi se mu še kaj takega primerilo, da bi nas še kdaj peljal v šov take kole kak zimski večer. Ko sem mu oni dan nekaj o tem namignila, je samo rekel: bomo že videli, kako bo, le počasi s to stvarjo!

JANUS GOLEC:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih

Kaj je preostajalo razočaranemu glavarju krajinskih Krucev drugega, nego da je ostavil pogorilce ter stekle pse in oddiral nazaj v tolovajski tabor v doljnolendavskih šumah, da pozove na maščevanje Kruce cele Krajine.

V taboru so ga že težko pričakovali. Izostal je dalje, nego je napovedal pri odhodu. Med njegovo odsotnostjo so bili obveščeni starešine, naj se drži glavar doma, kralj ga lahko pozove vsak čas na posvete. Šel iz kraljeve okolice je znal povedati, da je nekaj velikega na obzoru, kar bo najbrž hudo zadelo Madžarsko. Turčin, in sicer sam carigradski veliki vezir se pripravljaja na vojno. Turška vojska se bo podala preko Ogrske nad Dnubaj, da ga zavzame z naskokom ali z oblego in se polasti s cesarsko preselico preostale Evrope. Presneta reč pri turškem navalu je istina, ker so Kruci zavezni ki Turkov in bodo tvorili kot kašipoti mohamedanske vojske predstražo.

Se to je zadelo Jurja, da je moral, plamteč od maščevalnosti, mirno čakati v taboru, da ga počove njegov kralj gospodar Emerik ne nad Veržeje in Mursko polje, ampak v tovarišiji s pesjani nad sodržavljane! Iz polne kupa najbolj brezsrčnih udarcev usode je pil v naslednjih dneh glavar v taborišču. Pri vsej bridkosti ni imel žive duše, kateri bi bil lahko potožil svoje gorje. Ako bi poznal v taboru, kako nesmrtno se je osmešil pred Krajino, bi mu odvzeli glavarsko dostojanstvo in bi se moral poditi okrog kot navaden tolovaj. Povrh so mu starešine še neprestano čestitali in ga blagoslovljali radi poroke s tako dražestno cvetko, katero sedaj čuva kje prav na varnem bolj nego svoje oko! Kako je bilo pri srcu pri takem blagovanju Jurju Godrnji, si lahko predstavljamo, če pomislimo, kako so se strnjali nad njim najbolj črni oblaki in so urezavale iz njih vanj strele: ženske prevare, upepeljenja vsega imetja in še mazanje s počakanjem v najbolj plamtečem ognju pohlepa po maščevanju.

Vidi se niti-mudilo ni, da bi bila podila konja v diru. Do-

bro je znala, da je Godrnja sploh ne bo zasledoval. Predolgo bo spal vsled preobilo zavžitega žganja. V zavesti, kako in kaj je z njegovim pletnom, oh, tedaj bo ona davno preko Mure v objemu svojcev. V moški preobleki je smelo povpraševala po najbližji in najbolj varni poti na Murko polje, kamor mora po trgovskih opravkih.

Kmalu je bila iz Pinc v Peteševcih, kjer so ji svetovali, naj ne krene preko obmejne reke v smeri na Mursko Središče. Tamkaj so obračunali pred dnevi medžimurski tlačani s plemenitimi nasilniki in so jim požgali vsa gospodarsko poslopja. Krajinski vaščani so vsi poydarjali sigurnost poti na Hotizo, od tam na Doljno Bistrico, kjer je povsem varen prehod preko Mure in se na ta način lahko ogne potnik medžimurskemu ognjišču.

Vida je poslušnila na odkrite ter dobrohotne nasvete in po ubrala iz Peteševc ob krivuljasti strugi Mure na Hotizo. Tukaj sta počivala oba s konjem in sta nameravala doseči v kritju noči Doljno Bistrico, ter muhovec raznašajo posebno italijanski listi. Ti so neposredni sosede Jugoslavije in najbolj interesirani, kaj se more razviti iz spora med Titom in Stalinom. Morda so ta poročila samo poskus, kaj bo Amerika na taka poročila rekla in kaj morejo iz ameriških odgovorov sklepati.

Meglina noč se je podila po ravni pri okrenu s ceste na travnike za Hotizo, da bi ne srečala v noči nikogar in je tekel tudi konj po mehkih tleh čisto neslišno. Pašniki so postajali vedno bolj vlažni in že je čofal konj po močvirju, ki se razprostira krog Hotiških mlak ali jezera. Jezero je bilo na gosto ter daleč naokrog obrasteno s trstiko. Iz trstičja se je kadilo. Plamenčki kakor od ognjev so švigali in oznanjali, da nočejo nekdo ob mlakah. Ustavila je konja ter ugibala: ali ne ustrašeno naprej ali nazaj na trdo cesto in mimo nočnih tabornikov. Ni še zaokrenila ko nja, že je zalomastilo tiho po trstiki, kakor bi se podila skozi goščo kaka žival. Lomastenje je postajalo vedno bolj glasno. Razločila je, da sili v smeri proti njej zver, ki godrnja in čmaka z jezikom. Pamet jo je silila k pobegu. Strah pred bližajočo se nevarnostjo jo je tako presunil, da je preslišala plašljivo hrzanje konja in buljila z očmi v ono stran, iz katere se je prikazala liki bolj odraslo tele velika — kocasta zver! Še par korakov in pred njo se je dvignilo nekaj grozno kosmatega na zadnje noge in jo hotelo potegniti s prvimi tacami iz sedla. Konj se je vzpel v bojazni in skočil kljub mehkim tlom v polkrogu daleč na stran in bil zdirjal v najbolj urnem galopu, da se ni pogrezal vedno bolj in mu je bila kocasta pošast tik za petami.

Vida je pozabila, da ima noč svojo moč in na ognje ob mlakah. Prepričana je bila, da sili za njo na obračun sam rogati iz dna pekla. Mravljinici so ji zagomazeli po celem od strahu prepotenem telesu. Zbrala je od škljapetajoče groze preostalo moč in krknila na odpomoč, ker peklensko strašilo je že zopet čepelo na zadnjih nogah in ji je nekako pomigavalo s prednjimi.

Obupen klic je zadel na odmev. Izza stražnih ognjev je planilo več postav kvišku in ji zasiguralo pomoč v njej nerazumljivem jeziku. Toliko je razbrala iz krika, da velja zverini, ki čuje na ime "Miško." Na poklic je pričel ovohavati kosmatin konja in Vido po stopalih v stremenu kot staro znanko.

(Dajlje prihodnjik)

—Filipinsko očetje zavzema 114,400 kvadratnih milj površine.

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

NOVEMBER

24.—Carlton's (Carl's Boys) prireda "Thanksgiving Eve Dance" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Igra Lou Trebar.

DECEMBER

11.—The Euclanders "Holiday Hop" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. v Euclidu.

1949

JANUAR

15.—St. Lawrence Baseball Team priredi ples v SND na 80. cesti. Za godbo bo skrbel Pete

Sokach orkester.
29.—Samostojno podp. društvo Ložka dolina priredi plesno veselico v avditoriju SND na St. Clair Ave. Igral bo Frank Mulec orkester.

Februar

FEBRUAR

5.—Plesna veselica dr. Franca Prešeren št. 17 SDZ v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

7.—Društvo Franca Prešeren št. 17 SDZ priredi plesno veselico v SND na St. Clair Ave. Igral bo Pete Srnick orkester.

VESTI IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

pomoč jugoslovanski industriji in pa bencin (gasoline) ker je garantirala Jugoslaviji meje na zapadu, kakor so danes. Jugoslavija bi dovolila, da ameriške čete zasedejo Jugoslavijo do Wilsonove črte (do št. Petra, na Krasu) in umakne svoje čete iz Trsta. Jugoslavija da se odpove Koroški ter Ameriki dovolj izkrcavanje čet na obsežni obali ob Jadranskem morju. Tako so nekako ta poročila, ki so očitno precej zmešana.

V Vrbi na Koroškem pa naj bi bili govorili seveda predvsem o Koroški.

ŽELJE IN POSKUSNI BALONI. — Gotovo bi Tito želel ameriško pomoč, ako bi bil napaden. Gotovo si ameriška di-

plomacija iz vsega srca želi, da bi se Tito še bolj skregal z Rusi. Vse to je razumljivo. Iz teh želja se zdi, da so zrasla ta poročila. Ne smemo pozabiti, da to novico raznašajo posebno italijanski listi. Ti so neposredni sosede Jugoslavije in najbolj interesirani, kaj se more razviti iz spora med Titom in Stalinom. Morda so ta poročila samo poskus, kaj bo Amerika na taka poročila rekla in kaj morejo iz ameriških odgovorov sklepati.

URADNO STALIŠČE JUGOSLOVANSKE VLADE o sporu je še vedno jednako. Titoveci pravijo, da spoštujejo Stalina, da pa nima prav in da drže s Titom v tem sporu do vseh skrajnosti. Moskva je v zmoti in more spoznati to zmotu. Na drugi strani vedno znova zagotavljajo, da so dobri komunisti in da radi tega v zvezi znanji politiki države natančno z Rusijo.

31 LETNICA OKTOBERSKE REVOLUCIJE, ki so jo v Moskvi z veliko slovesnostjo praznovali, je dala tudi jugoslovanskim komunistom priložnost, da pokažejo svojo vdanost Sovjetom, čeprav so za enkrat izobčeni in prave komunistične vere. Tito je poslal sam v brzojavko Stalinu in čestital na tej obletnici. Kardelj, zunanji minister Jugoslavije, je čestital Molotovu, zunanjemu ministru Sovjetije. Tudi predsednik vseslovenskega odbora Božidar Maslarič je poslal v Moskvo pohlevno brzojavko. Noben imenovanih v teh brzojavkah ne namigne na spor, ki vlada med Kremljem in Belgradom.

UPANJE NA SPRAVO. — Iz tega nekateri sklepajo, da je še upanje na spravo in da je še možnost, da Stalin Titu priznane. Zlasti je to upanje zelo utrjeno v vrstah jugoslovanskih komunistov, ki ne vidijo nikake-

ga drugega izhoda. Nekateri tuji listi so prinesli tudi misel, da bi se Stalin zadovoljil, če Tito daruje Rankoviča, šefa Ozne. Drugim da bi potem Sovjeti uporništvu odpustili. Upanje na spravo daje nekaterim veliki povdarek ruskih listov, da se Kominforma ne bori proti jugoslovanskemu ljudstvu, ampak le proti tistim, ki so zapustili pravo komunistično od Rusije diktirano linijo. Poročamo o tem upanju, kakor pišejo listi, težko pa si je misliti po vsem, kar so si ti tiči drug drugemu povedali, da bi se odkritosrčno poravnali.

OBRACATI NA DVA OČI...

Rad ali nerad mora sedaj Tito iskati zvez z zapadnim svetom. Če tudi ima še trgovske zveze z Rusijo, vendar od nje vedno manj dobi. Zato išče pomoči na zapadu. Poročali smo že, da je dobil mnogo bencina (gasolina) od Angležev. Vse kar imajo v Jugoslaviji, prodajajo komunisti za vsako ceno čez mejo, da morejo kupiti material in stroje za svojo industrijo. V svojem govoru v Boru, je Tito 11. oktobra priznal, da radi spora s Sovjeti manjka pogonskega olja in drugih za industrijo osnovnih tvarin. Pravtako je Kidrič govoril o težavah, ki so nastale radi napadov na Jugoslavijo od strani Kominforme. Na drugi strani pa beremo, da je odšla v Moskvo posebna delegacija, ki se pogaja s Sovjeti o medsebojni trgovini. Torej Tito prisiljen sedi na dveh stoli. Ali bo mogel dolgo?

O TRGOVINSKI POGODBI MED JUGOSLAVIJO IN ANGLIJO se tudi še vedno mnogo bere. Zamenjava blaga naj bi znašala 80 milijonov dolarjev. Jugoslavija bi dala les, razne kovine, meso, tobak in žito, v kolikor nimajo tega Angleži že dovolj iz Rusije in Argentine. Zato pa Tito dobi volno, malajski gumi (rubber) in rzane stroje. Pri tem mora Tito Angležem povrniti vrednost zaplenjenih angleških rudnikov in tovarn. Angleži zahtevajo 28 milijonov. Tito pa je poprej ponujal le 12 milijonov v dolarjih. Na tem vprašanju se je pogajanje zavleklo.

Nemški listi se boje, da se Angleži s Titom pogajajo tudi za razne stroje nemške industrije v zapadni Nemčiji. Ti namreč še vedno stojijo na stališču, da je treba marsikako nemško industrijo odstraniti. To dati Titu, bi Angleže malo stalo.

S SVIČO JE BILA — zaključena pogodba 27. septembra. Jugoslavija je pripravljena plačati, kar je podržavila imovine švicarskih državljanov.

VREDNOST TITOVEGA ZAVEZNITVA. — Čeprav Tito zagotavlja, da drži v zunanji politiki sovjetsko linijo čez drn in strn, in čeprav njegovi govorniki in listi neprestano trdijo, da so sovražniki zapadnega kapitalizma in imperializma, vendar je po zgornjem upravičen dvom, da bi bil Tito res še v vsakem slučaju zanesljiv zaveznik Rusije.

Že od leta 1887 tisoče ljudi uživa to slavno želodčno-toniko, zdravilo za odpravo zaprtnice in nje simptonov!

Starejši ljudje že poznajo iz skuenj to pravo prijazno delovanje Trinerjevega Grenkega Vina. Oni vedo, da ta znanstveno pripravljena smes iz naravnih korenin, selič in cvetja, gre na delo in očisti zamazana čreva, ter pomaga odpravi glavobola, nervoznosti, nerodu želodca, neprebnosti, plinu in zabasnosti, sguhi spanca in apetita, ako so nerednosti nastale valed zaprtnice. Ni treba trpeti nepotrebnim, ni potrebno jemati ostrjih odvajalnih čistilcev. Samo narodite si steklenico Trinerjevega Vina in dovolite, da ta prijazno okusna smes deluje za vas. (Opomba: ako ne morete dobiti Trinerjevega Vina v vašem bližnjem prodajalni, tedaj pošljite \$1.50, skupno z imenom in naslovom vašega prodajalca, na naslov: Jos. Triner Corp., 4653 W. Fillmore, Chicago, in vaša 18 oz. velika steklenica Trinerjeva vam bo odposlana poštne prosto).

Trinerjevo Grenko Vино

Razprodaja rabljenih avtov
GARANTIRANI RABLJENI AVTOMOBILI
1946 PONTIAC STREAMLINER, Sedan Coupe, temnordeč
1946 PONTIAC STREAMLINER, Sedan Coupe, siv
1947 PONTIAC STREAMLINER, Sedan Coupe, siv
1947 PONTIAC STREAMLINER, Sedan Coupe, črn
Vprašajte za Phil Sumrada
C. J. HARMON, Inc.
2926 Mayfield Road ER 2400

V katedralo sv. Petra se je šel ubit

Vatikan. — Neznani moški je napravil samoumor v katedrali sv. Petra v Rimu. Šel je v kupolo bazilike in se vrgel s hodnika v kupoli, ki je 164 čevljev visoka, na tla cerkve. Po določili cerkvenega prava je cerkev onečaščena, če se v njej zgodi samoumor. Zato so tudi baziliko sv. Petra takoj po ugotovitvi dogodka zaprli in bo ostala zaprta dokler je ne bodo znova posvetili, kar se bo pa zgodilo v par dneh.

Pomoč za Kitajsko
Washington. — 12 ladij s hrano in drugim blagom, vsega skupno 120 tisoč ton, je odšlo v Kitajsko iz USA kot nujna pomoč.

MALI OGLASI

Iz urada SND na St. Clair Ave.
Naznanja se vsem tajnikom in članstvu društev, ki pobirajo asessment v SND na St. Clair Ave., da se bo vsled praznika Zahvalnega dneva pobiralo asessment v sredo večer 24. nov. Prosim, da se to obvestilo upošteva.
John Tavcar, tajnik SND.

Iščeta stanovanje
Dve odrasli osebi iščeta 5 ali 6 neopremljenih sob ali apartment, na severnovzhodni strani mesta, v Euclidu ali East Cleveland. Kdor in-a kaj primerne, naj pokliče Willoughby 1456-J-1, mi plačamo telefon — collect. (232)

Farma naprodaj
Naprodaj je 30 akrov farma v So. Madison. Nova 5 sob hiša, elektrika, furnez, voda v kuhinji, električna sesalka, 6 akrov gozda in veliko sadnega drevja. Za informacije pokličite Broadway 1710. —(230)

Gostilna naprodaj
Naprodaj je gostilna z licencami D-2, D-3, C-2 in Philco televizija. Dobi se tudi lease. Lahko kupite tudi vse poslopje. Nahaja se na St. Clair Ave. med 62. in 74. St. Vprašajte na 6603 St. Clair Ave., ali pokličite Frank Mack, EX 1494. (229)

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
709 St. Clair Ave. in E. 68th
6419 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
Rojaki v Kanadi tudi lahko pošljejo denarna in druga naročila potom naše trvdke.

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?
One Day Multiple Vitamin Capsules
Bausch & Lomb Laboratories, Inc.
New York, N.Y.

TEKOM ČASA,
DR. J. V. ZUPNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
Urad je odprt od 9:30 a. do 8 p.
Tel. EN 9613

Predpriprava za Zahvalni dan. — Mark Roy Schildkraut, star 15 mesecev, ne rabi vilice ali noža za obiranje puranovega stegna. Prav gotovo se pripravlja za pojedino na Zahvalni dan. Vprašanje je, če bo po taki porciji purana mogel pospraviti tudi veliki kos melone, ki jo ima še pred seboj na krožniku.

Kanadska vlada gradi 15 pomožnih zračnih skevdronov, da s tem prvovrstno ojačijo svojo regularno zračno silo v slučaju potrebe. Na sliki vidimo letala na jet pogon "DeHavilland Vampire," ki so pripravljena za polet na Downsville letališču blizu Toronto.

FANT S KRESINJA

IVAN MATIČIČ

"Kaj čem tam, če pa nimam več veselja."
 "Kdo te vpraša za veselje? Kakor bi mi rekel hlapec, naj ga pustim doma, ker se mu ne ljubi iti na delo."
 "Nočem več v šolo, čemu me silite!"
 "Molči, če ne te na mestu zbijem!" Razjarjeno se zakadi proti fantu. "Boš ubogal ali ne?"
 "Ne bom ne!" kljubuje mulec trmasto.

Cof! Bunk! Z obema rokama ga popade stari. Obdelava ga s pestmi, kolne in togotno sopiha kakor razjarjen vol. Ko se fant polagoma zruši na tla, ga prične suvati še s škornjem. Tedaj vstopi Poljanka. Za hip iznenadena obstane, potem plane in se zakadi v starega.

V BLAG SPOMIN
 OB ŠESTI OBLETNICI ODKAR JE UMRLA NAŠA LJUBLJENA, DOBRA MAMA

Mary Strekal

Zatisnila je svoje blage oči dne 18. novembra 1942

Srčno ljubljena mati, prezgodaj si se ločila od nas, sedaj počivaš v črni zemlji, a mi te pozrešamo ves čas.

Na Tvoj grob bomo položili, hvalečnosti ljubemni cvet, da prostor bomo okrasili, ki je in vedno bo nam svet

ŽALUJOČI OTROCI

Euclid, O. dne 22. novembra 1948

V BLAG SPOMIN
 DVANAJSTE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NIKDAR POZABLJENEGA BRATA IN STRICA

Frank Sajovic

ki je umrl dne 21. novembra 1936.

Odsel, predragi, si od nas, ne zliži več nam tvoj se glas, v grobu tihem zdaj ležiš, pri stvarnikih se veseliš.

Žalajoči ostali:

MARIJA SAJOVIC in JOZEFA POROČ: HROVAT, sestri; JOŽEF in FRANK, nečaki; JOZEFINA, nečakinja.

Cleveland, O. 22. nov. 1948.

"Kaj počenjaš? Si znorel? Pusti ga, dovolj je!" Stari je besen, zamahne še nad ženo, dasi je ni še nikoli udaril. Toda žena go odločno odrine: "Ne, ubijal ga ne boš! Kaj ti je storil, za božji dan? Pusti ga, da ga ne pohabiš!" Mož jo zgrabi za roko, toda žena sunkovito otrese s komolcem ter sikne: "Živina!"

Tedaj jo spusti in pri pričr odneha. Teško sopihajoč, kakor ranjen se zavleče h klopi. "Tu ga imaš, izprijenega študenta! Zdaj bo lahko pasel čredo na Kresinju! Prekleti mulec!" Poražen sede in se z obema rokama prime za glavo.

Nekaj časa nihče ne more priti do sape. Poljanka je vsa iz sebe; gleda fanta, gleda starega, a ne ve, kako in zakaj je prišlo do tega. Nekaj je pač sumila že prej, da s fantom ni vse v redu, le žal ji je, da ni mogla že poprej sama dognati, s čimer bi morda spopad preprečila. Zdaj ne mara nič več v to drezati, kar je, je, treba bo fanta čimprej spraviti ven, da ga stari besjan znova ne popade. Gleda ga ko tiger. Otrokom gre na jok, Lenčica na glas joka. Toliko veselja je bilo pri hiši, zdaj pa na mah tak pekel in sama žalost. Le kaj more to biti? Tonč je med vsemi najbolj prepaden. Nalašč je bil priteknel Jožec na pašnik povedat, da je prišel Vid iz Ljubljane in da je polno lepega prinesel, čeprav jim še ni razdellil; bržčas piškotov in bonbonov kakor druga leta. Zato je Tonč še pred mrakom odgnal blago s paše. Ves vesel je pridiral domov v radostnem pričakovanju, da bo videl gosposkega brata. Nu, zdaj ga pa vidi.

Medtem se je zbrala vsa družina in presenečena strmela v prizor. Tudi hlapec in dekla sta gledala iz veže v hišo: gosposkega Vida sta videla na tleh vsega stepenega in povljanega. Mati ga dviga za roko in ga posadi na klop ob peči. Ves razkuštran je, njegova lepa študentovska frizura, na katero je bilo vse Kresinje ponosno, je zdaj ko strašilo, razen tega fant tudi krvavi po obrazu.

Stari zaškrtja z zobmi, da se vsa družina zgane, na kar zamahne z roko, rekoč: "Popival je potepin, potepal se z mestnimi cigani, zapravljaj meni denar, a Bogu čas, namesto da bi se učil. Mar bi ga dal za hlapca namesto v šolo!" Stari piha od jeze. Ves grunt vidi v razsulu, zviška so mu vsi lepi upi zgrmeli na tla, ostalo mu ni drugega ko gola sramota. Njegov ponos in edina dika je na tleh, zasramovan, umazan. Vse bo kazalo s prstom nanj, vsakdo se bo boregnil obenj koč na malopridneža in slabiča, ki ni bil zmožen dokončati šole in se je spridil. Da, spridil se je, tako bodo govorili; 'sprijen študent' mu bodo rekli. In to naj bo Poljančev sin! Fej, sram ga

bilo! Toda pljunki bodo padali na vso hišo, ne le na mulec, vsa družina bo trpela. To še ni vse. Kaj pa denar, ki ga je Poljanec toliko potrošil za mulec, saj znaša že kos premoženja. Poljanec je dajal ko nor vsa leta, od samega navdušenja bi kar pol grunta zavalil za svojega nadebudnega sinčka. Zdaj ga ima tu, povaljanega in zbunkanega; to naj bo torej up in cvet Poljančeve hiše in vsega kresinjskega ljudstva. Prekleta šola, hudič naj jo vzame! Poljanec je razkačen, zdaj zdaj ga bo razneslo.

V tem nekdo vstopi. Bolj neugodnega časa si pač ni mogel izbrati ta nekdo.

"Bog daj, Poljančevi! Je res Vid prišel? Govori se po vasi in sem rekel, zlomka, če je res, ga morem iti gledat." Tako je stresel mož vse v eni sapi, da mu nihče ni utegnil kaj odgovoriti.

"Dober večer, gospod učitelj," mu odzdravi Marjetka, ki je prišla prva k sapi, medtem ko so se otroci boječe odmikali k peči. Vsi drugi so molčali, kajti družini je bil obisk zelo neprijeten.

Poljanec pogleda učitelja tako, kakor bi se hotel zdaj zdaj zakaditi vanj in ga butniti skozi vrata. Le kateri zlomek ga je bil prinesel v hišo prav v tem času? Poljancu je žal, da ni trenutek prej vso družino ven nagnal, kakor je nameraval potem naj pa pridejo učiteljski voščiti dober večer ali pa lahko noč. Poljanki je bilo tudi zelo norodno; ob takem času ti pride, ko ne bi marala niti sosedove dekline, ne pa učitelja. Preklicano imajo ljudje oliko, za v hlev, ne pa za v hišo. Poljanka se je postavila pred fanta, da ga je s tem zakrila, in ta si je pričel brž popravljalni razkuštrane lase, drugega v naglici ni mogel storiti.

Sicer se pa učitelj prav nič ni zmenil za to, niti se opravičil, ker je družino s svojim obiskom tako nesramno presenetil. Kakšen učitelj je to? Je mar sploh učitelj? Prej je podooben kmetu, recimo kmetskega fantu v pol pražnji obleki. Je majhne, čokate postave, okroglega, mišičastega obraza, kakor tudi z vsem močnega telesa. Drobne, živahne oči mu venomer migljajo izza naočnikov, prav tako mu tudi noge kar naprej mendrajo. Je torej kmet ali gospod? Kmet ne

more biti, če ima naočnike, dalsi so kaj preprosti in cenene vrste. Srajca mu je zmečkana; nekoliko razcefrana samoveznica pod vratom precej zategnjena. Pri telovniku ima gornjo gumbnico zapeto na gumb srajce na prsih, tako da mu zadnji gumb telovnika spodaj odveč moli. Kaj je to: površnost, malomarnost, zanikrnost? Tudi na trakovih pričevljih se pozna površnost, komaj na pol so zavezani, še bolj pa na dolgih, zmršenih laseh, ki mu jih pokriva že dokaj zdelan klobuk. Ta klobuk ima pet voglov, tako da je vedno prav, kakor ga posadiš na glavo, tako ali tako. Obleka je pa še kar nekam dostojna; res je primerno zmečkana, toda ne več, kakor se za Kresinje spodobi.

To je torej kresinjski učitelj Pavel Žele, mladenič pri šestih dvajsetih letih. Prišel je pozdravit Poljančevega Vida in kdo naj mu to zameri? Saj je vendar velik dogodek za Kresinje, če pride. nekdo iz take dalje in še celo iz mesta. Dva-

krat, trikrat se je spreletel Žele po hiši, preden je šele uzrl Vida. Tedaj se je vstopil predenj ter mu ponudil roko: "Glej ga, si le prišel, pozdravljen, Vid! Te niti opazil nisem, ko pa tičiš tu pri peči. Saj menda ni zakurjena. No, kako je kaj v Ljubljani? Hočem reči, kdaj si prišel? Sicer niti to ni važno, glavno je, da si prišel in da bo vsaj dva meseca malo živahneje na Kresinju." Vse to je tako hitro zdrudral, da mu nihče ni utegnil odgovarjati. Nekajkrat se mu je spričo jezik zapletel, pa si je pomagal s tem, da je močno zamahnij z roko po zraku.

Marjetka se zopet ojunaci in reče: "Kako če biti živahno, ko boste pa tudi vi odšli, gospod učitelj!"

"No, nekaj tednov bom še tu, dokler šole popolnoma ne zaključimo, potelj pa haj-hajdi na Račje!"

(Dalje prihodnjič)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znanke.

Pripoveduje o sovjetskem terorju. — Gerhard Riefenstahl, star 18 let, ki ima na sebi še vedno gumijasto obleko, ki jo je dobil od sovjetskih oblasti, ko je bil odpeljan na prisilno delo v rudnike uranija v Erz gorovje, odkoder je pobegnil k policiji v zapadnem delu Berlina. Fant je zgubil 35 funtov na teži v dveh mesecih in pravi, da je na prisilnem delu v dotičnih rudnikih od 30 do 50 tisoč ljudi v najslabših razmerah, ki si jih more kdo misliti.

—AND THE WORST IS YET TO COME
 —in najhujše šele pride

Baragove Knjige za leto 1949 so izšle!

Knjige so sledeče:

1. "BARAGOVA PRATIKA" za leto 1949
2. Knjiga: "S POTOV ŽIVLJENJA SLOVENSKEGA NARODA"

Obe knjigi skupaj staneta—\$1.50

Vsebina obeh knjig je bila navedena v dnevnikih in tednikih. Zelo zanimivi knjigi sta obe. V kratkočasje, pouk in v razvedrilo vam bosta. Tiskanih je le omejeno število. Hitite z naročilom, da ne boste prepozni. Naročnino za knjige je poslati v Money order, ali bančnem čeku na:

BARAGOVA PRATIKA

1857 W. 21st Place Chicago 8, Illinois

OBLAK MOVER

Naša specielnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St. HE 2730

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unjska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni cen. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave. Henderson 0628

NOVICE... z vsega sveta

NOVICE... ki jih potrebujete

NOVICE... ki jih dobite še sveže

NOVICE... popolnoma nepristranske

NOVICE... kolikor mogoče originalne

NOVICE... ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

AMERIŠKA DOMOVINA

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

PRE-HOLIDAY SALE GUARANTEED USED CARS

- '46 PONTIAC STREAMLINER Sedan Coupe—Wine
- '46 PONTIAC STREAMLINER Sedan Coupe—Grey
- '47 PONTIAC STREAMLINER Sedan Coupe—Grey
- '47 PONTIAC STREAMLINER Sedan Coupe—Black

See Phil Sumrada

C. J. HARMON, Inc.

2926 Mayfield Road

ER 2400